

Sygn. akt I KO 14/21

POSTANOWIENIE

Dnia 14 kwietnia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek

w sprawie H. K.
oskarżonego z art. 286 § 1 k.k. i inne
po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu
w dniu 14 kwietnia 2021 r.,
wniosku Sądu Okręgowego w O.
z dnia 2 marca 2012 r., sygn. akt II K (...)
w przedmiocie przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

**przekazać sprawę H.K. do rozpoznania Sądowi Okręgowemu
w Ś.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w O., w odpowiedzi na wcześniejszy wniosek obrońcy oskarżonego z 8 lutego 2021 (k. 2039), postanowieniem z 2 marca 2021 r. w sprawie II K (...), zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy dotyczącej oskarżonego H.K., w trybie art. 37 k.p.k., sądowi równorzędnemu – Sądowi Okręgowemu w Ś.

W uzasadnieniu postanowienia podniesiono, że zważywszy na zły stan zdrowia oskarżonego, jak również na sprawność postępowania, korzystniejsze jest przeprowadzenie postępowania przez sąd położony jak najbliżej jego miejsca zamieszkania. Miejscowo właściwy Sąd Okręgowy w O. jest położony w odległości ok 600 km od miejsca zamieszkania H.K., który zamieszkuje na stałe w W. Jak

podkreślono, oskarżony jest osobą niepełnosprawną o stwierdzonym znacznym stopniu niepełnosprawności. Przewlekłe choruje na rozmaite schorzenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek jest zasadny.

Zgodnie z treścią art. 37 k.p.k. Sąd Najwyższy może z inicjatywy właściwego sądu przekazać sprawę do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, jeżeli wymaga tego dobro wymiaru sprawiedliwości.

Z utrwalonego w tej materii orzecznictwa jednoznacznie wynika, że dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za przekazaniem sprawy sądowi innemu niż właściwy nie tylko wówczas, gdy z uwagi na ujawnione, realnie występujące okoliczności konkretnej sprawy, zagrożony jest obiektywizm oraz swoboda orzekania, lecz również wtedy, gdy nie jest możliwe – z uwagi na zły stan zdrowia oskarżonego – rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy, zaś istnieją realne szanse rozpoznania sprawy przez inny sąd równorzędny. Zły stan zdrowia oskarżonego, uniemożliwiający stawienictwo w sądzie znacznie oddalonym od miejsca jego zamieszkania, nie stoi zaś na przeszkodzie stawienictwu w sądzie położonym w jego pobliżu. W takich sytuacjach dobrem wymiaru sprawiedliwości, uzasadniającym uruchomienie instytucji właściwości z delegacji określonej w art. 37 k.p.k., jest leżąca w interesie wymiaru sprawiedliwości potrzeba realizacji jednej z podstawowych zasad procesu karnego, jaką jest rozstrzygnięcie sprawy w rozsądnym terminie (art. 2 § 1 pkt 4 k.p.k.), ale przede wszystkim wynikające z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd. Przy uwzględnieniu okoliczności sprawy, trzeba zatem uwzględnić nie tylko kwestię rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, ale przede wszystkim możliwość realizacji konstytucyjnego prawa do rozpoznania sprawy, przy uwzględnieniu podstawowych gwarancji procesowych.

Jak wynika z uzasadnionego załączoną do akt sprawy odpowiednią dokumentacją, stanowiska Sądu Okręgowego w O., oskarżony H.K. jest osobą o ograniczonych możliwościach samodzielnej egzystencji, wymagającą stałej opieki i pomocy osób trzecich. W związku z posiadanymi schorzeniami jest pod stałą opieką lekarską, a także jest poddawany zabiegom chirurgicznym, z których ostatni miał mieć miejsce 15 lutego 2021 r. Stan zdrowia oskarżonego utrudniał już na etapie postępowania przygotowawczego prowadzenie czynności z jego udziałem, które były w ramach pomocy prawnej zlecane innym jednostkom. Te wszystkie okoliczności wskazują, że możliwość udziału oskarżonego w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w O., który jest oddalony ok. 600 km od jego aktualnego i stałego miejsca zamieszkania, jest wysoce wątpliwy. Oskarżony, zgodnie z art. 374 § 1 k.p.k., ma natomiast prawo do udziału w rozprawie, które nie może być prawem iluzorycznym. H.K., w sytuacji rozpoznania sprawy przez sąd właściwy miejscowo, a więc Sąd Okręgowy w O., niewątpliwie zostałby faktycznie pozbawiony tego prawa. Jak słusznie wskazano we wniosku, dodatkowym utrudnieniem dla oskarżonego jest również obecna pandemia Sars-Covid2 i pojawiający się okresowo w związku z nią brak możliwości nawet czasowego zakwaterowania na terenie województwa [...]. Zakwaterowanie to byłoby natomiast niezbędne w sytuacji, gdyby nawet przy istniejących utrudnieniach, oskarżony zdecydował się na podróż w celu wzięcia udziału w rozprawie.

Podsumowując należy zatem stwierdzić, że stan zdrowia oskarżonego, który wyraża wolę udziału w rozprawie, uzasadnia twierdzenie, że w niniejszej sprawie dobro wymiaru sprawiedliwości wymaga rozpoznania sprawy przez sąd równorzędny, bliski miejsca zamieszkania H.K., a więc Sąd Okręgowy w Ś.

Z tych względów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji postanowienia.